

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský oběžník
Československého svazu křesťanských pracujících
Švýcarska

1972 - Červen/Červenec - číslo 6/7

POLITICKÉ PROCESY V ČESKOSLOVENSKU

proti občanům, kteří se mimořádně angažovali v roce 1968 začaly. Konečně dostali za pravdu ti, kteří přes ujišťování G. Husáka tvrdili, že k nim dojde.

Mnohým nám v exilu se tu připomínají léta 1948 a další, kdy byli ještě krutěji a ještě stupidněji souzeni a odsuzování vlastenci-demokraté, kteří dělali co bylo tehdy v jejich silách, aby svou zem zachránili od komunistické pohromy. Tehdejší justici v CSR přímo odsouzených odpůrců komunismu se odhaduje na 150.000. Další statisíce byly postiženy alespoň existenčně, ztrátou majetku, vyloučením ze škol - prostě poznamenány na celý zbyvající život.

Nkteří z nyní souzených byli v oněch tragických letech oddanými členy "strany", schvalovali co se tehdy dělo a možná byli i v řadách těch, kteří nad vítězstvím nad "škůdci a zrádci" docela upřímně jákali.

Verme, že dnes ještě upřímněji toho litují. Ať jim Bůh odpustí všechno, co jim snad nechtějí či nemohou odpustit ti, kterým kdysi ublížili. A až vstoupí v Leopoldově, na Borech, v Ruzyni, na Mírově či kde ještě všude na místa poznamenaná tělesným i duševním utrpením oněch svých předchůdců - ať jim dopřeje naplnit se myšlením a citem těch nejlepších z nich.

Zdi politických kriminálů mají magickou moc. Právě v nich umí duch rozepnout nejvíce svá křídla a ukázat, že "vane kde chce". Snad právě proto ovšem - nevane všude. Kdysi, v letech padesátých, se na příklad vyhnul většině obětí tehdejších typicky krvavých komunistických "palácových revolucí", mezi nimiž byl i dnešní šéf této hrůzyplné strany. Kež se však nevyhne těmto novým, kteří přicházejí - verme - s mnohem čistším štítem a ať jim dá, co některým z nich snad ještě chybí - co možno úplné jasno o tom, která z cest je ta doopravdy pravá.

o o o o o

BEZ SVOBODY MYŠLENÍ, KAMARÁDE, NENÍ NIC, čemu by se smělo říkat lidská důstojnost. A bez svobody myšlení není taky nic, čemu by se právem smělo říkat demokracie. Já často nespím, když myslím na naše děcka a vlastně pořád jen na jednu věc: Jak zabránit tomu, aby z nich nikdo nenadělal roboty.

Jan Masaryk v úvaze o demokracii

Z P R Á V Y Z Č S K P

- oo DR. MARTIN KVETKO, jeden z nejpřednějších československých exilových politiků, žijící t.č. v USA, zavítal na své cestě po Evropě také do Švýcarska. Přišel i mezi nás (Winterthur 1.7.). Bylo opravdu radostné slyšet přesné odpovědi informovaného politika na otázky, které se týkaly všech možných problémů exilových i světových. Části z rozhovorů s ním zpracujeme a uveřejníme.
- oo ČESKOSLOVENSKÝ AKADEMICKÝ TÝDEN. Opakujeme výzvu z čísla 3/4 našich Zpráv. Bude se konat ve dnech 18.-24. září v "Haus der Oblaten" v Hünfeldu u Fuldy (BRD) a budou na něm přednášet a diskutovat Dr. Vrána, Dr. Rood, Dr. Kratochvíl, Dr. Neuwirth, M. Vitula, Dr. Heidler, P. Němec, Dr. Hlinka, Dr. Spielmann, Ivan Diviš, T. Volz - a německy P. Köster, A. Göring, R. Iblacker, Dr. Řezníček. Podrobný program a formulář přihlášky dostanete u Katholische Seelsorge in tschechischer Sprache, Oppenheimerstr. 49, 6-Frankfurt-Main 70. Poplatek za celý týden (byt, strava) u studentů DM 30,-, u ostatních DM 60,-. Čsl. akademický týden, který se koná již podruhé, je akce svého druhu jedinečná a zasluhuje pozornosti a účasti exilové veřejnosti jako máloco jiného.
- oo Spravodlivost je pro každého. Týmto slovy byl uvedený německý televizní komentář k zprávě o tom, že v Anglii boli zveřejněné 30 rokov staré dokumenty o katynskom masacre z roku 1940. Konečne sa zdá byť nezvratne dokázané, že povraždenie 11.000 poľských dôstojníkov, ktorých mŕtve telá boli najdené v hromadnom hrobe v lesoch neďaleko obce Katyn je sovietskym dielom. Starší krajanovia si na túto históriu ešte pamätajú. Mladším snáď pre vysvetlenie, že išlo o príslušníkov poľskej armády, zajatých sovietskymi v r. 1939, kedy Hitlerovské Nemecko spolu so SSSR Poľsko prepadlo. Vinu za Katyn dávali do dnes Sověti nacistom. Do akej miery bude po londýnských odhaleniach daný teraz prechod spravidlivosti? Je niečo takého vôbec mysliteľné v dobe západovýchodných kontaktov?
- oo SOCIALISTICKÁ INTERNACIONÁLA, najstarší internacionála demokratického socializmu, zasedala vo Viedni koncom júna. Sjezdu sa zúčastnilo na 200 zástupcov asi 30ti sociálne-demokratických strán. Neprišli prý mimoevropejstí, zejména Indira Gandhi a chilský Allende. Za to z oblasti Evropy tu boli všetci - W. Brandt, Wilson, Kreisky, Golda Meir, Olaf Palme, Dom Mintoff, Mitterand, Bruno Pittermann, Sico Mansholt, Pietro Nenni. Švýcarský "Die Tat" píše: "Sešli se přátelsky a neformálně, přešli se mezi sebou a přece spolu dále hovořili, ukázali se být tolerantní ale nikterak jednotní ..." A dále: "Ve stínu těchto hvězd evropské politiky seděli na zadních lavicích zapomenutí předáci a exiloví zástupci východoevropských a pobaltských sociálních demokratů kteří se pokoušeli cyklostilovanými výzvami upozornit alespoň přítomné žurnalisty na osud sociálních demokratů v komunistických diktaturách." Československa vzpomněl poctivě ze všech oficiálních předáků jediný - 81-letý Pietro Nenni.

- oo ŠVÝCARSKÉ HNUTÍ PRO LIDSKÁ PRÁVA- Schweizerische Aktion für Menschenrechte- vydalo leták, který přikládáme k tomuto dvojčíslu členského oběžníku, abyste jej předali svým švýcarským nebo jiným německy mluvícím přátelům. Leták je namířen proti extremistickému mezinárodnímu teroru a obsahuje výzvu k prostým občanům. Poněvadž-jak je napsáno v bodu 4 této výzvy- "spontánní přípis nebo jiný vhodný projev prostého občana působí často mnohem účinněji nežli sebe lepší úvodník v největších novinách".
- oo SAMIZDAT v Československu? Již po několik měsíců je v Československém podzemí vydáván měsíčník FAKTA, PŘIPOMÍNKY, UDÁLOSTI. Některá čísla jsou přepisována na stroji, jiná tyklostylována. Na první stránce každého čísla je toto záhlaví: Vydavatelská samoobsluha v nákladu, který určují čtenáři podle toho, kolikrát sami tento měsíčník rozmnoží. Pamatujte, že fakta zůstávají fakty a v historii platí i po letech, byť se k nim přidalo třebaš šestero usnesení a "Poučení".
- oo NARDENSKÉ SETKÁNÍ se konalo podle programu v Innsbrucku ve dnech 7. až 9. července. Shromáždění delegátů a hostí pojednalo o řadě aktuálních otázek /poslání exilu, poměr nových a starých organizací, poměr Slováků a Čechů, exilový tisk, neutralita ČSR atd/, vyslechlo několik přednášek /Dr. Kreml: Komenský-náš vzor dnes; Dr. Kvetko: Poslání exilu; Dr. Jánský: Neutralita ČSR a mezinárodně právní morálka/, dohodlo se na dalším pracovním programu a znovu zvolilo předsedou hnutí Rev. Dr. J. Langra z Londýna. Přítomní členové přípravného výboru exilového poradního sboru prohlásili svůj naprosto kladný vztah k Nardenskému hnutí. Zasedání, kterého se účastnili též zástupci našeho svazu a jeho studijní skupiny bylo ukončeno slavností u Europa Brücke, jako symbolu sjednocení Evropy.
- oo Australský ZPRAVODAJ, časopis Čechů a Slováků ve státě Victoria, uveřejnil článek Dr. Hofírka o smyslu našeho exilu, který pro jeho závažnost otiskujeme celý na jiném místě. Pod šifrou Gorazd se v časopise objevila úvaha z níž vyjímáme: "Společné komuniké Nixonovo a Brežněvovo říká, že je třeba snížení branných sil a výzbroje, zejména v Evropě, ovšem tak, aby tím nebyla zmenšena bezpečnost žádné strany. Tím jsme byli odepsáni, neboť převrat v Československu, jeho osvobození nebo jeho neutralita by "zmenšila bezpečnost" jedné strany, t. j. Sovětského svazu. Buďme tedy realisty a zanechme iluzí, že nás někdo bude osvobozovat! Jen ideová ofenziva může vést k vytvoření nové dynamiky uvnitř komunistických zemí, zejména v Sovětském svazu, a ke smetení neživotného a nelidského komunismu...".
- oo HOSPODÁŘSKÁ SITUACE ve Světě se i v r. 1972 vyvíjí celkem nerovnoměrně. V USA se konjunktura nadále oživila při současném stoupnutí cen. Pozoruhodně se zvýšily soukromé investice, což je pro stabilisaci trendu hospodářského rozvoje velmi výhodné. Nezaměstnanost zůstává však stále stejně velká jako doposud. Přírůstek pracovních příležitostí stačí sotva vyrovnat přirozený přírůstek pracovních sil. I v západní Evropě lze pozorovat od počátku r. 1972 určité zvýšení konjunktury-ovšem jen asi poloviční proti USA. S výjimkou bytové výstavby, subvencované nebo financované z veřejné ruky, je investiční činnost celkem chabá. Ceny spotřebního zboží a služeb nadále stoupají.

oo O ZKUŠENOSTECH Z BRAZILIE přednášel v čsl. misii v St. Gallen P. Němec, který v této zemi strávil celých 15 let jako kněz v jedné z nejchudších oblastí. Poměry v Brazílii, ba v celé Jižní Americe, jsou pro naše evropské oči a uši otřesné. Celé prostředí je kromě toho zcela jiné nežli na jaké jsme zvyklí. Plné protikladů. Bohatství-a bídy s nevědomostí. Nejmodernějších civilizačních vymožeností-a vedle toho nerušeně prosperujících residuí nefalšovaného otrokářství. Především ale na jedné straně úsilí o vybudování vhodné politické organizace-na druhé straně úsilovné snahy o zničení jakékoliv politické organizace. Některé novinářské zprávy o jihoamerickém podzemí jsou pravděpodobně přehnané. Přesto je však faktem, že síť teroristických extrémě levicových více méně anarchistických organizací, je rozprostřena po celém jihoamerickém kontinentě. Zajímavé informace odtud přineslo jedno z posledních čísel švýcarského "Zeit-Bild".

Bylo by chybou se domnívat, že vše je řízeno z Moskvy či z Pekingu. Zdá se naopak, že hlavním zdrojem, z něž se napájí toto podzemí, je prostá anarchistická a "nekřesťanská" nenávisť ke všemu, co je nějakým způsobem ustáleno- zvláště pak má-li to nějakou moc. Lidí takto posedlých bylo a je zajiště všude dost-nejenom v Jižní Americe. Málokde ale nacházejí pro své vyžití tak příznivé prostředí jako tam. Podzemní organizace, kterých je tu celá řada, se vzájemně podporují a pomáhají si. Je postaráno o úkryty, kurýrní služby, finanční prostředky, zbraně, výrobu falešných dokladů, výcvikové příležitosti /na př. tábory na Kubě/, ale též o intelektuální spolupracovníky z řad advokátů, lékařů, učitelů i katolických kněží či evangelických pastorů. Zvláštní péče se věnuje získávání sympatií veřejnosti. Nejúčinnějším propagačním trikem je líčení krutostí, kterých se prý dopouští policie na chycených guerilleros či tupamaros. Ty krutosti jsou nekontrolovatelné a do určité míry pravděpodobné-ovšem na obou stranách. Stejně účinné je líčení bídy, v níž bohužel velká část jihoamerického lidu žije, která však sama o sobě hnacím motorem teroristických hnutí není. Vždyť tato jsou namířena i proti takovým opatřením, dokonce i vlád socialistických /Peru, Chile/, která se snaží bídu likvidovat. Nejnověji mají prý guerilleros obavy z nastávajících voleb v Argentíně, které budou zase jednou opravdu demokratické. Ukáže prý se totiž že skutečné sympatie veřejnosti k extrémní levici, vyjádřené v procentech hlasů, nejsou zdaleka takové jak to určitá část senzacechtivého západního tisku předkládá-a též odpadne "slogan" o nedemokratické pravicové diktatuře. Člověku, hledícímu na tyto poměry s pérspektivou československého exulanta napadá několik otázek: Je prostředí západní Evropy natolik odlišné od jihoamerického, že se v něm podobná hnutí nemohou rozbujet? Banda Bader-Meinhoff byla snad zlikvidována. Nepřijde další? A jedna otázka zásadní: Je vším vinna skutečnost, že je příliš mnoho lidí posedlých zlem-anebo spíše to, že je málo "posedlých dobrem"?

oo TOMÁŠOVI BAŤOVI mladšímu udelila kanadská vláda nejvyšší civilní vyznamenání "Companion of the Order of Canada". Vyznamenání, které zriadila vláda ministerského předsedu Lester B. Pearsona v r. 1967, může být udelené len 150 občanom mimoriadne zaslúžilým o rozvoj kanadského národného a spoločenského života. Udeluje sa len za osobné zásluhy. Tešíme sa z toho o úspechu muža, ktorý tak štedro a nezištne podporuje všetko národné a krajské úsilie.

POMER SÍL V BALISTICKEJ STRATÉGII.

Podľa Lloyd Normana, korešpondenta Newsweeku, Rusi vraj boli donútení svoj systém trojhlavicových balistických striel stornovať ako nepresný a teraz sa priam zúfalo snažia vybudovať omnoho presnejší a účinnejší systém, aký už majú Spojené štáty.... S odvolávaním sa na odborníkov Pentagonu, autor uvádza, že Sovieti pravdepodobne upustili od systému viachlavicových striel s mamutou balistickou raketovou súpravou typu SS-9, ktorá unesie tri nukleárne nálože až v síle dvadsiatichpiatich megaton. Tento systém, odborníkmi označovaný ako "koľajnicový", umožňuje odstrelovanie jednotlivých náloží v rozličných časových úsekoch, lenže strely sa pritom nevedia podstatnejšie vychýliť zo základnej trasy rakéty. Preto sú veľmi nepresné.

Teraz, ako veria odborníci Pentagonu, Rusi horúčkovo experimentujú s takzvaným "autobusovým" systémom; systémom, ktorý vyvinuli Spojené štáty na dopravu viacerých balistických nukleárných náloží z jednej raketovej súpravy. Tie možno smerovať úplne nezávisle jednu od druhej. Systém dostal technické označenie "autobusový" preto, lebo pred odpalom jednotlivých náloží raketová súprava spomalí svoju rýchlosť a zamieri sa na cieľ. Po odpale smer rakety sa upraví podľa ďalšieho cieľa, rýchlosť sa obnoví a potom v primeranom momente manévrovanie sa zasa zopakuje - a dojde k ďalšiemu odstrelu, atď. Pri tom kontrolu časovania a smeru prevádza v každej strele počítač a elektronický zameriavací systém. Americké mnohočlenné strely sú tak presné, že vedia zasiahnuť cieľ s úchytkou necelého pol kilometra, čo stačí na zničenie i veľmi bránených nepriateľských letísk.

Informáciu časopisu Newsweek potvrdzuje nepriamo i Dr. John Foster, ktorý má v Pentagone na starosti výzkum. Dr. Foster nedávno konštatoval, že Sovietský zväz narazil na veľké ťažkosti v úsilí vyvinúť presný systém viachlavicových nukleárných náloží pre svoje interkontinentálne balistické raketové súpravy. Ťažko vraj odhadnúť, kedy sa Rusom podarí vytvoriť nový účinný "autobusový" systém; podľa podaktorých to môže byť dakedy roku 1975, podľa iných až v roku 1978.

Úspech či nezdar tohto podujatia Moskvy pokládajú americkí stratégovia za rozhodujúci faktor v nukleárných pretekoch a v súčasných rokovaniach medzi Spojenými štátmi a Sovietskym zväzom o obmedzení nukleárneho zbrojenia.

Ironia je, že zistenie o zaoštvávaní Ruska v systéme mnohohlavicových balistických striel, nevyvoláva vo Washingtone nadšenie. A to preto, lebo práve v dôsledku tohoto zaoštvávania Rusi budú teraz ešte váhavejší s podpísaním zmluvy o omedzení strategického zbrojenia a podľa všetkého sa budú usilovať, aby dosiahli najprv - a to čím skôr - paritu so Spojenými štátmi i v systéme nezávisle zameriavaných mnohohlavicových balistických striel.

SMYSL NAŠEHO EXILU.

/Dr.S.Hofírek v australském "Zpravodaji"/

Naše exulantství má své důvody a mělo by mít také svůj smysl. Mnozí se ovšem starají jen o sebe a vůbec se nesnaží ani přemýšlet o těchto věcech, nebo mají své námitky a výmluvy. Často slyšíme, že se nedá nic dělat. Z praxe však můžeme vědět, že dobře organizované židovské protesty měly význam, poněvadž sovětské úřady pustily několik tisíc občanů do Israele. Rovněž protestní akce Čechů a Slováků po celém axilu proti předepisování a vymáhání spudných útrat za trestní řízení v nepřítomnosti byly úspěšné.

Někteří exulanti připouštějí, že se dá něco dělat, hlásají však, že jenom propagování národního a tak zvaného demokratického komunismu má smysl, poněvadž prý lid ve vlasti nic jiného nechce a touto propagandou z exilu můžeme prý rozštěpit Komunistickou stranu. Lze však snadno dokázat, že většina obou národů chce svobodu celou a ne jen zmatky komunistického reformismu, a dále by mělo být jasné, že Moskva prostě reformní hnutí nepřipustí.

Jiní tvrdí, že se máme spokojit s pouhým propagováním československé nezávislosti a státnosti. Takový program mají ovšem také exiloví komunističtí reformisté. Obávám se, že komunismus je problém světový a že bychom měli usilovat o to, abychom přispěli k řešení světovému, neboť nějaký československý izolacionismus, který by usiloval jen o řešení československé, je nereálným snem, který má malou naději na uskutečnění.

Mnozí exiloví intelektuálové a lidé úspěšní v podnikání tvrdí, že se máme snažit jen o to, abychom vynikli ve svém povolání a jen tak prý můžeme být užiteční pro vlast. Myslím, že takové výroky jsou často jen maskovaným sobectvím. I kdybychom měli třeba sto Einsteinů, nic by to nemuselom změnit na politické situaci naší vlasti.

Další exulanti chtějí jen dobře fungující spolky a celoxilovou centrálu. Pozhodně toto vše je velmi žádoucí a nutné tomto ohledu by se mělo mnoho zlepšit. Nějaká exilová vláda zatím však nemá naději na mezinárodní uznání. Domnívám se dále, že problém komunismu není jen otázkou organizace a záležitostí mocenskou, ale také a především mravní a ideovou. Dobré spolky tedy potřebují dobrý, efektivní a realistický politický program.

Na tento požadavek reagují mnozí exulanti tím, že tvrdí, že exilové spolky mají vydávat svědectví o zvrhlosti, nelidskosti a nereformovatelnosti komunismu a že tedy jediným programem exilových spolků a časopisů má být antikomunistická propaganda a občas nějaké demonstrace. To vše je opravdu velmi nutné, poněvadž mnoho lidí ve svobodném světě nezná fakta o komunismu a je třeba stále jím to připomínat. Tato práce však může být jen jednou částí našeho programu. Negativní antikomunismus, který se spokojí s pouhou kritikou komunismu, nemůže stačit, poněvadž mnoho lidí na Západě začne hned poukazovat na nedostatky hospodářského liberalismu a na bídu a vykořisťování v nekomunistických vývoje- vých zemích. Hospodářským liberalismem a pouhou kritikou komunismu se tedy úspěšně proti komunismu bojovat nedá.

Menší skupiny exilových intelektuálů se chtějí spokojit pouhým sledováním a zkoumáním moženských poměrů v komunistických zemích a mocenských vztahů mezi komunistickými a nekomunistickými velmocemi. Toto registrování moženských záchvěvů degraduje ovšem politiku na jakousi mocenskou seismografii a politiky na seismografické stroje bez tvůrčích přínosů k řešení problémů. Pouhé nekonečné analyzování poměrů a čekání na příležitost nemůže být naším dostačujícím programem a smyslem našeho exilu. Takovou práci mohou dělat i cizinci, a i když exulant může být v tomto výzkumu užitečným, nemohu v takové práci vidět specifický smysl našeho exilu.

A konečně mnoho exulantů, kteří jsou deprimováni zkušenostmi z r.1968 a oficiálními návštěvami západních politiků v Číně a v Sovětském svazu a celkovou politikou "mírové koexistence", říká, že se musíme spokojit s tím, že se budeme scházet, udržovat své národní zvyky a tradice, zpěv, hudbu, literaturu a tance atd.. Spokojit se pouze s tím, to by znamenalo politické kapitulství.

Domnívám se však, že při úvaze o smyslu našeho exilu musíme vycházet z faktu, že exulant zná život v zemích komunistických i nekomunistických, zná nedostatky tak zv. svobodného světa a měl by být tedy schopen posoudit lépe, proč komunismus existuje, proč má takové úspěchy a získává srdce a mysl lidí. A tato naše znalost obou stran je něco specifického, co nemůže nahradit pouhá návštěva cizince v komunistických zemích, ani vědecké studium poměrů. Z toho si dovoluji udělat uzávěry, že smyslem našeho exilu je:

- 1/ Upežňovat na zvrhlost komunismu a vydávat o tom ustavičné svědectví, stále ovšem zdůrazňovat, že komunismus neexistuje bezdůvodně a že je jen vnějším projevem krise našeho věku, naší současné civilizace.
- 2/ Zdůrazňovat, že pouhý negativní antikomunismus nestačí a že je třeba sáhnout na samé kořeny komunismu, že se nesmíme spokojit s pouhým léčením symptomů, ale že musíme odstranit tu živnou půdu, na které komunismus na Západě stále bují, jako je nespravedlnost sociální, útlak a vykořisťování, materialismus a vůbec společnost bez morálních hodnot, tedy společnost bez působivých inspiračních zdrojů. A individualistické sobectví nemůže opravdu nikoho získat.
- 3/ Studovat, propagovat a prosazovat nejmodernější demokratické sociální reformy, které nevedou ani k monopolům politickým ani hospodářským - a to ani státním ani soukromým. Zapojit se tedy do politického života země po bytu a tak přispět k jeho zlepšení a k odstranění oné živné půdy, na které stále komunismus bují a tímto způsobem přispět k celkové sociální transformaci svobodného světa.
- 4/ V celoexilovém dialogu zlepšovat a korigovat své politické názory, zapojit se do dialogů meziexilových a využívat všech možností k politickému dialogu s lidem ve vlasti a tak přispět k postupnému vytváření nového historického klimatu s optimálně rozvinutým systémem opravdu lidským a integrálně demokratickým, t.j. s aplikací demokracie

na život sociální a hospodářský. Ideje totiž přetvářejí svět.

Naše národy potřebují nutně, aby exil prolamoval iso-
lační bariery, které naši vlast oddělují od myšlenko-
vého proudění svobodného světa, neboť hermeticky uzav-
řený lid se nemůže svobodně rozvíjet.

Námítka, že malé národy nejsou schopny vyvolávat ideo-
vé trendy, neobstojí před kritikou, neboť víme, že i faleš-
ná idea "socialismu s lidskou tváří" pronikala do celého
komunistického světa. Ostatně dále naším cílem by měla
být ideová spolupráce s elitními skupinami ve všech ko-
munistických zemích, včetně Ruska. A toto ideové vření
je již v Rusku v proudu, je jen třeba výměny názorů,
zkušeností a vzájemné inspirace.

Nedělejme si iluze, že nás budou osvobozovat nějakí
cizinci. My se musíme spojit co nejtěsněji s lidem v ko-
munistických zemích a opravdu spolupracovat na vyvolání
nového historického trendu, který smete časem vyčichlý
a ideově skomírající komuⁿismus jako něco, co nemůže vege-
tovat v novém historickém klimatu

Není také pravda, že v Československu nikdo nemá zájem
o nějaké programy, jak jsem to slyšel nedávno v jednom
krajanském středisku. Zdůrazňuji ovšem, že mi nejde o de-
finitivní programy ale o příspěvek k společné tvůrčí prá-
ci na celkové transformaci na obou stranách Železné opony.

A v tomto ohledu je právě zájem posrpnových uprchlíků
velmi potěšující. A kontakty, které měli pouⁿoroví exulanti
v roce 1968 s lidem ve vlasti, také dodávají vzpružující
naději.

Náš exil nutně potřebuje také pracovní plán dlouhodobý.
A předpokladem úspěchu bude vytrvalost, neboť zde nejde
o stavbu z cihel a dřeva, tedy ompráci, jejíž výsledky jsou
hned hmatatelné a hned potěšující.

Věříme-li v primát ducha, pak nemůžeme odmítnout o těchto
problémech uvažovat a diskutovat, zejména ne tehdy, když
jsme si vědomi, že komunismus jako vnější projev choroby
naší civilizace je především problémem morálním. V tomto
vidím naše poslání a smysl našeho exilu. Pouhá sociální
fysika, neb pouhé politické inženýrství a pouhý propagan-
dismus naše problémy nevyřeší.

o o o o o o

LITVA SE BRÁNÍ.

Do světového tisku pronikly nedávno zprávy o mladých
litevcích obětovavších své životy po vzoru Jana Palacha.
V květnu prý bylo hlavní město Kaunas ve stavu obležení
sovětskými vojsky. Málokdo dovede pochopit lépe než^{li} my,
uprchlíci z okupovaného Československa, co to znamená, když
národ po třicetiletém útisku, násilném porustování a ná-
boženském útlaku zachvátí zoufalství. Světová unie křes-
tansko-demokratických stran v Římě vydala výzvu všem ná-
rodům světa a všem vládám, aby podpořily právo na sebe ur-
čení litevského národa a prosadily jeho problém na pořad
zasedání OSN. Je otázkou do jaké míry to bude statečným
litevcům co platné, Jisté však je, že vláda SSSR i při
svém obludném potlačovacím aparátu, to nemá lehké.

o o o o o

CO NÁS ČEKÁ !?

V posledních dvaceti letech byla světová literatura obohacena o nový žánr. Science Fiction. Fantastické romány líčí události k jakým by snad jednou mohlo dojít, kdyby přírodní vědy a technika pokračovaly nadále ve svém vzestupném vývojovém trendu bez rušivých vlivů. Těchto je však čím dále tím více. Už dnes rozhodují někdy o tom, co bude zítra, a nikoliv pokrok vědy a techniky. Jak teprve za dvacet, za padesát či za sto let? Snad právě proto jsou seriózní dlouhodobé prognózy tak řídké, tak opatrné - a tak málo dlouhodobé. Až překvapuje jak málo si jich troufá za rok 2000, který je před námi přece pouhých 28 let.

Jednu velice troufalou a současně velice seriózní prognózu představuje nedávno vyšlá malá kniha s názvem "The Limits to Growth" - Hranice růstu. Je výsledkem práce týmu university v Massachusetts-USA, který vedl profesor D. Meadows. Popud vyšel z t.zv. "Římského klubu", volného sdružení sedmdesáti světových intelektuálních špiček. To, co se tu světové veřejnosti sděluje, je více nežli pozoruhodné.

Prý si máme představit rybník s lekníny, v němž denně přibude ke každému květu jeden další. Zaroste-li tímto způsobem lekníny celý rybník za 30 dní, za kolik dní bude zarostlý do poloviny? Je to starý známý početní chyták. No přece za 29!. Tedy v jediném posledním dni se odehraje tolik změn, kolik se jich odehrálo ve všech předchozích dohromady.

Neomylný massachusettský computer vypočítal, že právě v takové situaci se dnes nachází lidské společenství. Je nutné udělat rychle něco velice moudrého, nemá-li dojít ještě za života současné generace ke katastrofě.

Do samočinného počítače bylo vloženo ve třech alternativách celkem patero údajů: Průmyslová výroba, výroba potravin, růst obyvatelstva, spotřeba surovin a znečištění životního prostředí. Výsledky byly tyto:

Alternativa 1. Kdyby všech těchto veličin přibývalo nadále tak jako v posledních 70 letech, došlo by ke katastrofě již v letech 2010 až 2040. Stále rostoucí spotřeba nenahraditelných a neregenerovatelných průmyslových surovin by vedla nejprve ke zhroucení výroby průmyslové, pak zemědělské a nakonec k rychlému vymírání podvyživeného obyvatelstva, které by mezitím stouplo proti dnešku na trojnásobek a které by pak už ani nedokázalo opatřit samo sebe dostatečnou lékařskou péčí.

Alternativa 2. Počítá se se "zlepšovateľskými návrhy": Počínaje 1975 se zdvojnásobením výroby potravin na hlavu /dnes se sotva udržuje na konstantní výši/, se snížením míry znečišťování životního prostředí odpadními produkty na čtvrtinu a s úsporami ve spotřebě surovin úsilovnějším využitím nukleární energie. Výsledkem je oddálení katastrofy o pouhých asi 20 let!!! Ani sebe rafinovanější technologie nás nezachrání neodhodláme-li se změnit zásadně celý způsob života!

Alternativa 3. Ta představuje takové přijatelné řešení, které by umožnilo dosažení rovnovážného stavu bez katastrofy. Počínaje rokem 1975 by to znamenalo ovšem následující "opatření":

- Zastavení přírůstku obyvatelstva.
- Omezení spotřeby surovin na čtvrtinu hodnoty roku 1970.
- Zpomalení a od r.1990 zastavení růstu průmyslových investic.
- Naproti tomu použití volných kapitálů na zvelebení výroby zemědělské, ale pokud možno bez nadměrného zchemisování.
- V oblasti průmyslové výroby zásadní zvýšení trvanlivosti výrobků, aby nemusely být tak často obnovovány.
- Přesunutí zájmu společnosti z konsumu hmotných statků, zejména průmyslových výrobků, na konsum služeb /školství, zdravotnictví atd/.

Tato prozatím nejvhodnější alternativa by znamenala trvalé zdvojnásobení výroby potravin na hlavu, jen malé znečišťování životního prostředí a hospodářskou stabilisaci- prostě východisko.

Bude však lidstvo schopno si již do roku 1975 uvědomit vážnost situace a uložit si dobrovolně tak velká omezení? Budou jeho kapitáni schopni jej o tom už teď přesvědčit a potřebné zorganizovat?. Nežůstane místo toho při starém a to tak dlouho až bude katastrofa alternativy č.1 nevyhnutelná? Anebo dojde ještě před tím ke zničující katastrofě jiné, kterou si ostatně dovedeme představit ještě lépe nežli tuhle propočítávanou technologicko-biologickou?

K alternativě č. 3 je třeba veliké přeměny. Politické, společenské a mravní. Křesťané jí říkají křesťanská. Mnozí ji nazývají solidarismem. Její podstata je beze sporu obsažena i v zázemí jiných koncepcí. Lidé dobré vůle po ní volají již mnoho let.

Podle výsledku z Massachusetts, nad nimiž nelze jen tak mávnout rukou, se však dnes z ideologického a mravního postulátu stala téměř hmatatelná skutečnost. Kdo jí pochopí dříve - a kdo ještě včas?

H.

o o o o o o

"Snahou každého válečníka budiž získat vítězství co možno nepozorovaně. Meč a oheň nejsou vždy to nejrozumější chceme-li dobýt nějaké země. Největší válečnické umění je učinit nepřátelskou armádu boje neschopnou bez jediné šarvátky. Je-li nepřítel silný- unav jej. Panuje-li v jeho táboře jednota-pokus se vnést do něj rozbroje. Nikdy nenapadej nepřítele, jehož prapory vesele vlají."

Sun Tsu a Wun Tsu
čínští vojenští theoretikové asi
500 let před Kristem

o o o o o o

oo PO PRÁZDNINÁCH vstoupí náš svaz do třetího roku své činnosti. Ve společenské a kulturní oblasti se chceme mezi jiným zaměřit na uspořádání přednáškového cyklu v hlavních městech našich skupin (Zürich, Basel, Winterthur a pokud možno i Bern). Máme vybraná témata i přednášející. Co zatím chybí jsou dobrovolní organizační pracovníci.

oo V ČESKOSLOVENSKU z legálních publikací vydaných v roce 1968, a z pozdějších nelegálních tiskovin obíhajících v opisech, zajímá prý dnes jeho obyvatele nejvíce asi toto:

- 1/Stenogram, komentáře a další materiály XIV.t.zv.vysočanského sjezdu KSČ
- 2/Zpráva Pillerovy komise o politických procesech
- 3/"Literární listy" a "Listy"
- 4/Amalrikova studie "Vydrží Sovětský svaz do roku 1984?"
- 5/Dokumenty, protokoly, dopisy, protesty a vývoj Solženicynova postoje
- 6/Chruščevovy paměti
- 7/Kniha Ernsta Fischera "Reflexe a vzpomínky"
- 8/Zpráva Kolderovy komise o politických procesech
- 9/Kniha Svetozara Vukmanoviče Tempa "Setkání se Stalinem"
- 10/Dvě gramodesky s protestsongy Karla Kryla

Tento seznam se objevil v jednom čísle cyklostilovaného podzemního měsíčníku "Fakta, připomínky, události". Dá se z něj soudit, že ten kdo jej sestavoval se pohybuje většinou v kruzích stoupenců komunismu s lidskou tváří. Bylo by zajímavé zjistit, co zajímá též ostatní vrstvy národa.

I takový jaký je však seznam svědčí o tom, že se doma v průměru více vzpomíná nežli hledí ku předu. Jistě je to především důsledek represí, které naši doma od roku 1968 prožili a které ještě prožívají. Možná ale, že je to také vina nás, Čechů a Slováků žijících ve svobodném světě. Kdo jiný by měl totiž národ doma zásobovat ofensivními ideály nežli jeho exil?!

o o o o o o o

oo NOVÁ LEVICE zvyšuje své pracovní otáčky. Zdá se, že některé anarchistické skupiny extrémně levicového hnutí, především v Západním Německu, došly v poslední době k přesvědčení, že situace dozrála k revoluci. Mezi jiným tomu nasvědčují jimi vydané tiskoviny s podrobnými instrukcemi jak si počínat a mající utvrdit ty, kteří by snad nebyli dosti pevní.

V dubnu 1971 se objevila brožúra s názvem "RAF - Rote Armee Fraktion - Das Konzept Stadtguerilla". Stát je v ní definován jako organizované násilí (Gewaltssystem), proti němuž zdvihnout ozbrojený boj je nejenom možné ale i spravedlivé. Stejný charakter má brožúra "Die Lücken der revolutionären Theorie schliessen - Die Rote Armee aufbauen", což volně přeloženo znamená "Doplňte rychle co ještě chybí v teorii revoluce a vybudujte rudou armádu". Vyšla v červnu 1971 v Berlíně pod krycím názvem "Nové předpisy v silniční dopravě" a je v ní podána - s odvoláním na Marxe, Lenina a Mao Tse-tunga - ucelená teorie revoluce a návod k provádění podzemního boje. Strategické a taktické návody jak si počínat při násilných a teroristických akcích obsahuje též příručka "Mini-Handbuch des Stadtguerilla", kterou napsal Carlos Marighella a kterou bylo možno v Západním Německu koupit ve většině t.zv. "levých" knihkupectvích. Také anarchistické letáky s označením "883" a "FIZZ" byly a stále jsou zdrojem podobných informací.

o o o o o o o

ZPRÁVY ČSKP , Schlosstalstrasse 54, 8406 Winterthur

*Unsere hohen
Leistungen und
das weltweite
Ansehen
verdanken wir
dem Teamwork
tüchtiger
Berufsleute*

SULZER

